

TÜRKİYE TARIMI

Prof. Dr. Numan Akman
Prof. Dr. Cemalettin Yaşar Çiftçi
A.Ü. Ziraat Fakültesi- Ankara/TÜRKİYE

Neden Tarım

Dünya’da bir milyar insan, her yedi kişiden biri, **açlık** tehdidi altındadır.

Açlığın etkilediği nüfus azalmamakta, her geçen gün **artmaktadır**.

Açlığın **bu** boyutlarda devam etmesi insanlık için

utanç verici bir durumdur.

Dünya Açlık Haritası

Açlık her yerde mi?

Büyük çoğunluğu Afrika ülkelerinde olmak üzere dünyada bir milyara yakın insan yetersiz beslenme tehdidi altında ya da AÇ.

Açlığı Önlemek

Yerkürenin besin maddesi üretimi dünya nüfusunu besleyecek seviyededir

Dünyada açlığı önlemeyi temel besin maddelerini her insana ulaştırmayı

insan olmanın koşulu sayan

bir ahlaka ihtiyaç vardır

Türkiye_yüzölçüm

- Türkiye yüzölçüm olarak dünyanın 36. büyük ülkesidir.

Bir yarımadadır

Arazi yapısı ve iklim bakımından büyük bir çeşitlilik söz konusudur.

Türkiye

- arpa, buğday, fındık, şekerpancarı,
- ayçiçeği, çay, tütün, domates, elma vb....

bitkisel ürünlerin üretiminde dünyanın ilk on ülkesi içerisinde.

Türkiye'ni Sırası

SAYI		ÜRETİM	
Arı kovanı	3	Koyun eti	6
Koyun sayısında	9	Keçi eti	11
Keçi sayısında	23	Tavuk eti	18
Sığır sayısında	25	Sığır eti	31

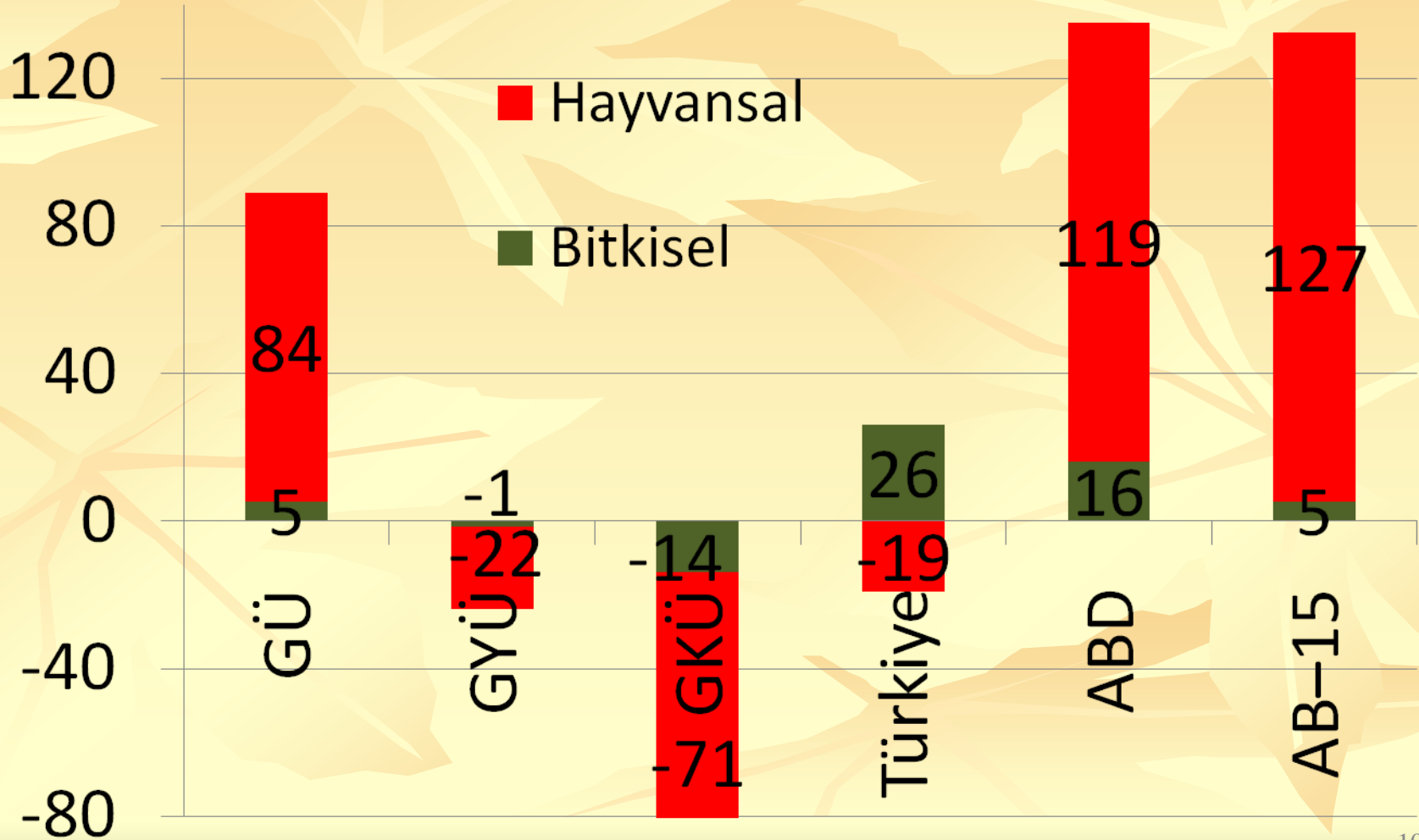
Türkiye_4

- İnek sütü üretimi bakımından dünyada 14.
- AB(27) içerisinde 6 sırayı alabilmektedir.
- Çin'den sonra Dünya'nın en fazla koyun sütü üreten ülkesi Türkiye'dir

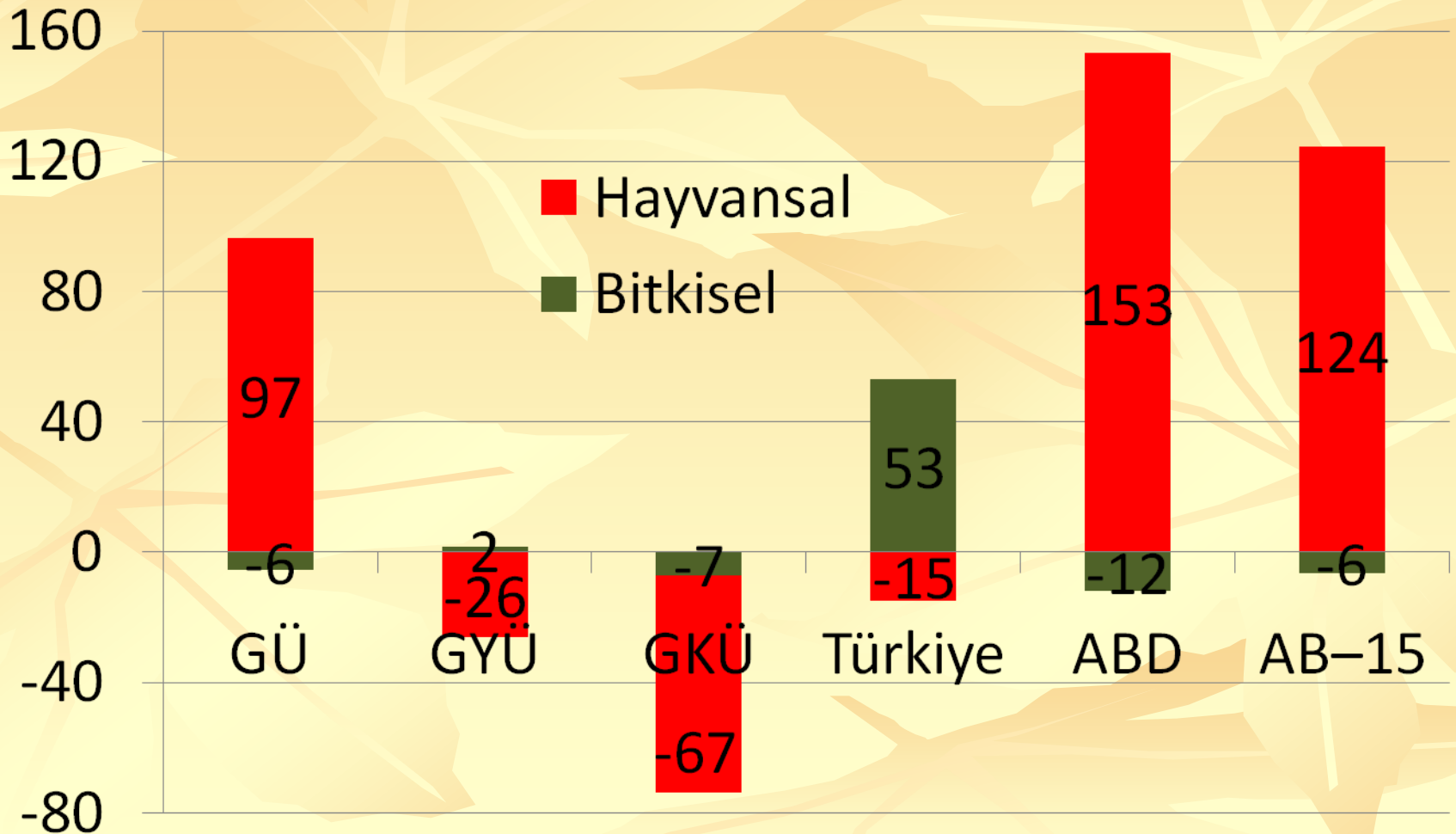
Gelir ve Nüfus

- Türkiye'nin toplam gelirinde tarımın payı %9,
- toplam tarımsal gelirden de hayvansal üretimin payı %30 civarındadır.
- Toplam nüfus: 70,5 milyon
- %25'i köy ve beldelelerde oturmaktadır. Tarımda çalıştığı varsayılan nüfusta bu kadardır

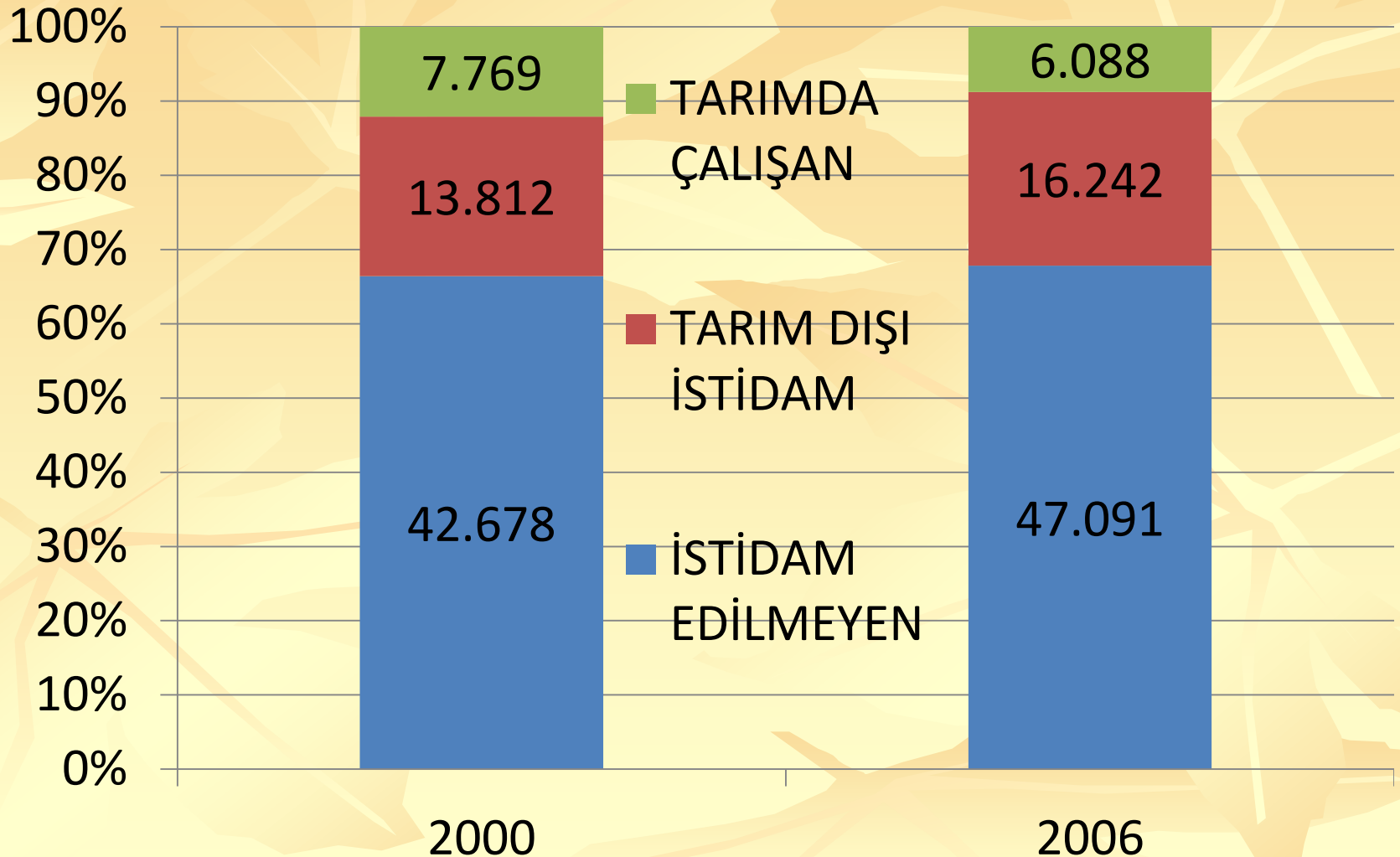
Kişi başına ENERJİ tüketimi, Dünya ortalamasının %'si olarak

Kişi başına PROTEİN tüketimi, Dünya ortalamasının %'si olarak

Türkiye’de İstihdam, 1000 kişi

Gayri safi milli hasılda tarımın payı

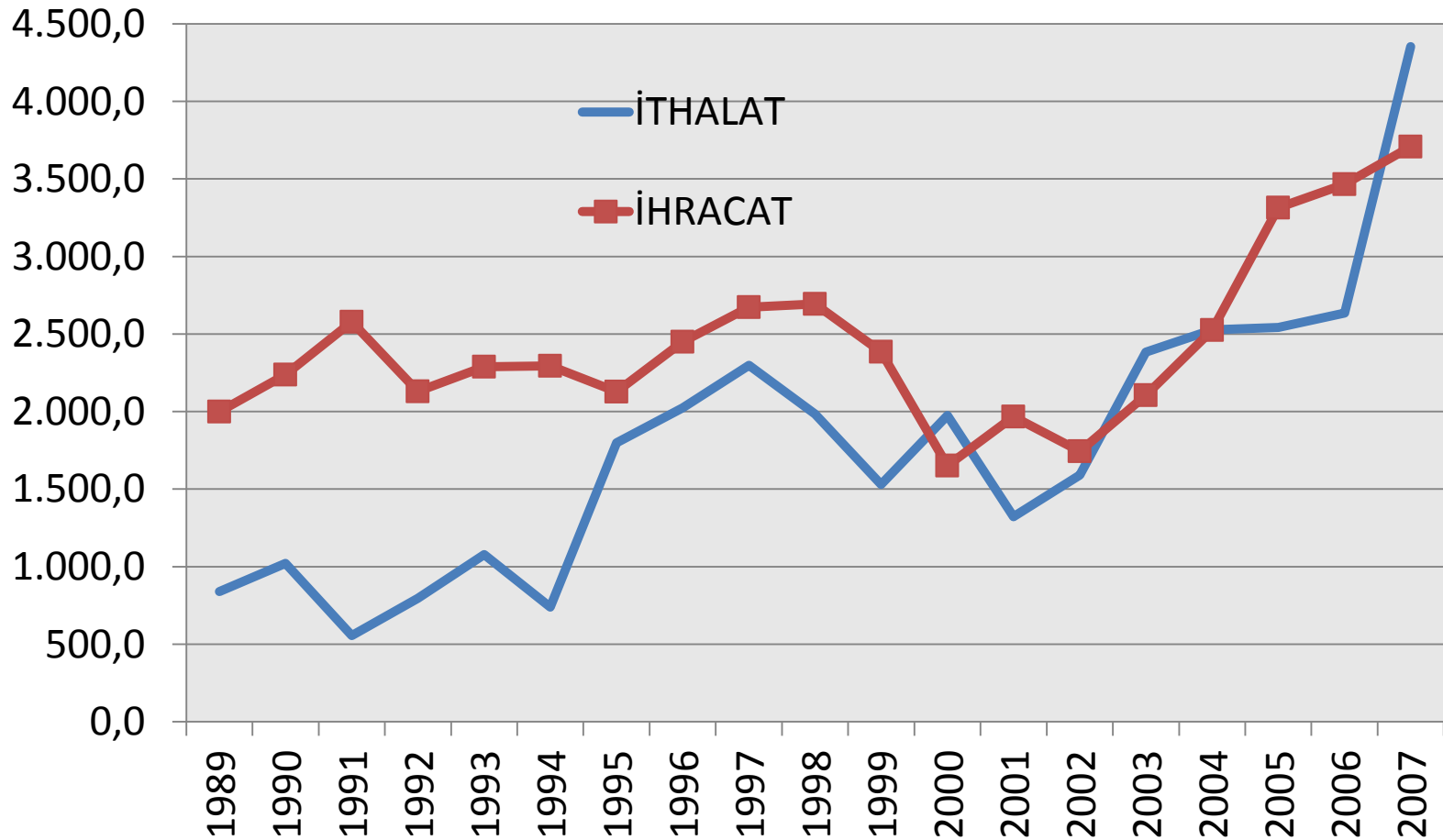
- Türkiye'nin toplam tarımsal üretim değeri: **yaklaşık 25 milyar avro**

AB-27'de Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya dışındakilerden daha büyük

- GSMH tarımın payı: **% 7.8-% 9.2**

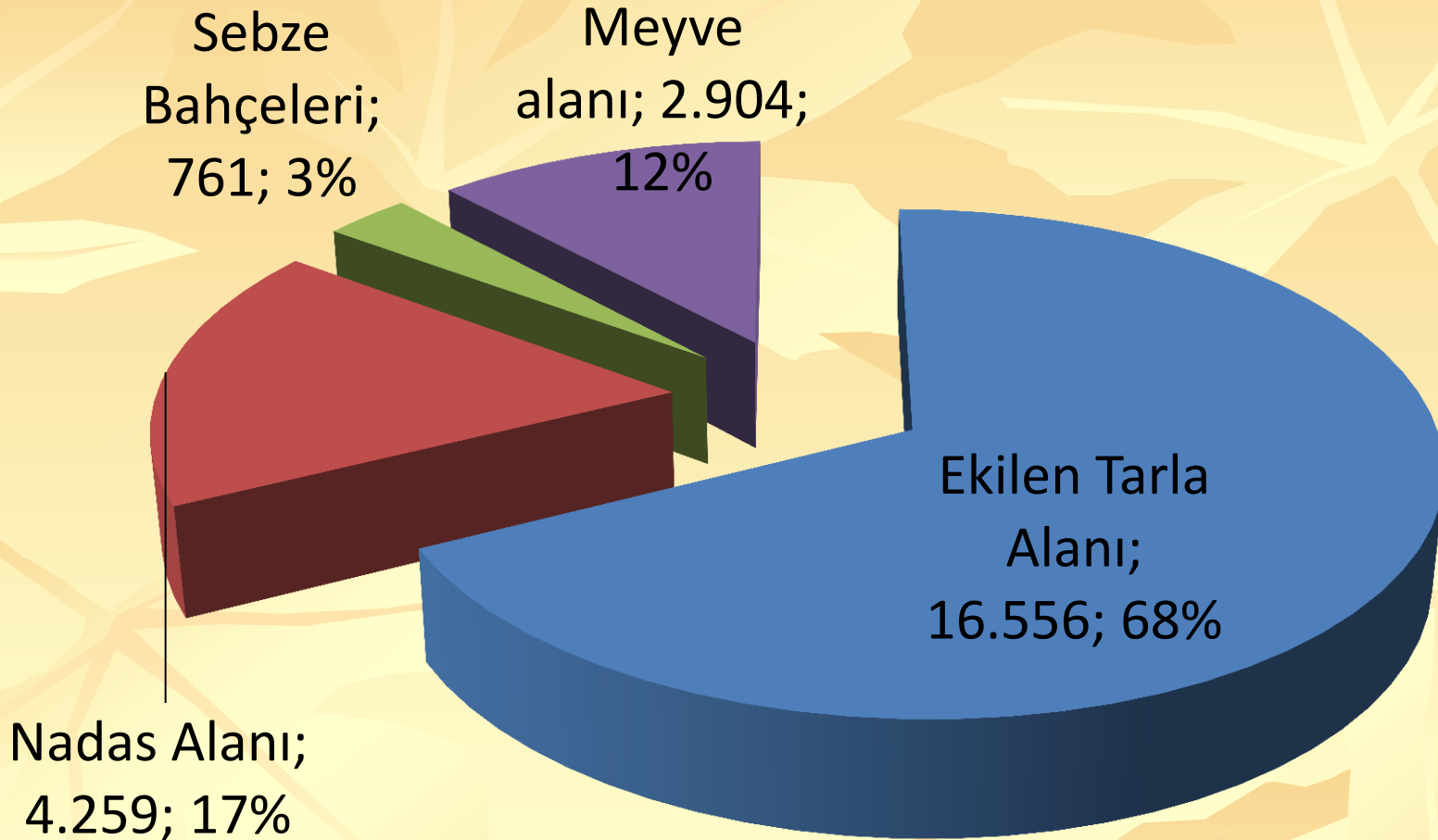
gelişmiş addedilen ülkelerdeki oranlardan oldukça yüksek

Dış ticaret

Türkiye'nin toplam ihracatında % 3.5-% 4.5 arasında, ithalatında ise % 2.5-%3.5 arasında olmuştur

Türkiye tarım alanları_2008, (1000 ha)

Türkiye’de seçilmiş bazı bitkisel ürünlerin üretimi (bin ton)

ÜRÜNLER	2000	2004	2008
BUĞDAY	21000	21000	17782
ARPA	8000	9000	5923
MISIR	2300	3000	4274
ÇELTİK	350	490	753
NOHUT	548	620	518
FASULYE	230	250	155
TÜTÜN	200	157	100
ŞEKER PANCARI	18821	13517	15488
PAMUK (KÜTLÜ)	2261	2390	1820
ÇAY	758	1105	1100
AYÇİÇEĞİ (Top)	800	900	992
ZEYTİN	1800	1600	1464
ELMA	2400	2100	2504

Bazı seçilmiş ürünlerde verim, kg/ha

Ürünler	2004	2005	2006	2007	2008
Buğday (Durum)	2.390	2.260	2.320	2.020	2.440
Buğday (Diğer)	2.230	2.350	2.370	2.200	2.330
Arpa (Biralık)	2.570	2.570	2.630	2.050	2.260
Arpa (Diğer)	2.500	2.620	2.620	2.220	2.160
Seker pancarı	42.900	45.240	44.640	41.540	48.290
Pamuk (Kütlü)	3.840	4.100	4.320	4.290	3.680
Ayçiçeği (Yağlık)	1.670	1.770	1.980	1.590	1.770
Mısır (Silajlık)	47.710	42.240	41.880	40.270	41.790

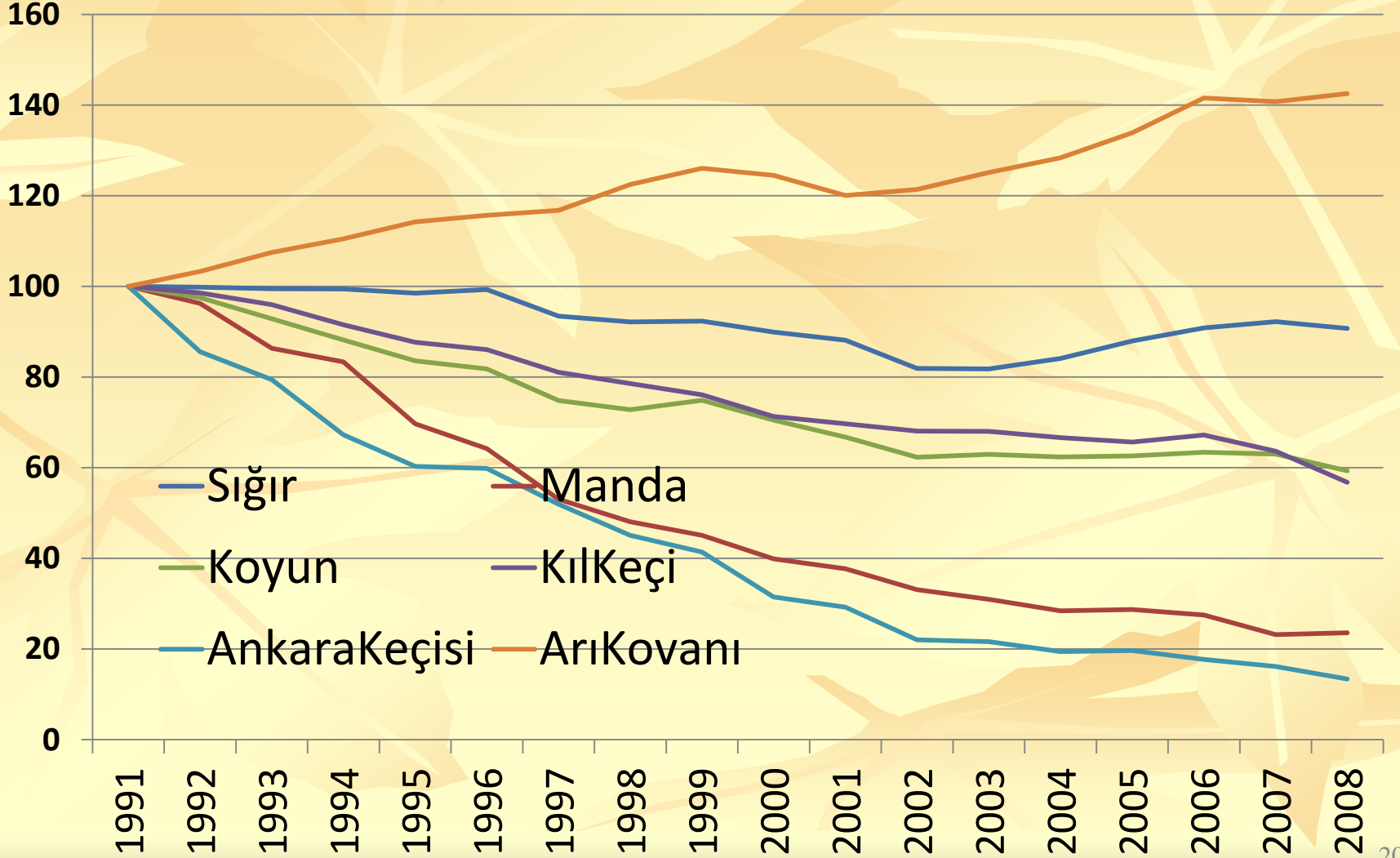
Çiftçi Kayıt sisteminde yer alan işletmelerin coğrafi bölgelere dağılımı ve bazı özellikleri

Bölgeler	İşletme Sayısı	Toplam sayıda payı, %	İşlenen Alan (ha)	İşlenen alan toplamında payı, %	İşletme Büyüklüğü (ha)
İç Anadolu	478.059	20	4 850 483	30	10,1
Güneydoğu Anadolu	250.471	11	2 582 489	16	10,3
Doğu Anadolu	287.731	12	1 981 643	12	6,9
Ege	382.089	16	1 936 624	12	5,1
Marmara	263.961	11	1 674 549	10	6,3
Karadeniz	469.094	20	1 583 199	10	3,4
Akdeniz	248.389	10	1 388 653	9	5,6
T o p l a m	2.379.794	100	15 997 640	100	6,7

30 yılda dünyada; 1977-2007

- sığır varlığı :1.15 kat
- inek sütü verimi: 1.38 kat
- **keçi varlığı: 2.02 kat**
 - keçi eti: 3,34 kat, keçi sütü: 2.04 kat
- **koyun varlığı: 1.1 kat**
 - koyun eti: 1,67 kat, Koyun sütü: 1,46 kat
- Domuz varlığı: 1.4 kat, domuz eti: 2,68 kat
- **Nüfus: %1.6 kat artmıştır**

Türkiye’de hayvan sayısı ,1991=100

Türkiye'nin çeşitli türlerden süt üretimi (ton)

	SIĞIR	MANDA	Koyun	KEÇİ	TOPLAM
1991	8 616 412	161 348	1 127 443	334 739	10 239 942
1995	9 275 312	114 534	934 499	277 207	10 601 552
2000	8 732 041	67 330	774 380	220 211	9 793 962
2005	10 026 202	38 058	789 878	253 759	11 107 897
2006	10 867 302	36 358	794 681	253 759	11 952 100
2007	11 279 340	30 375	782 587	237 487	12 329 789
2008	11 255 176	31 422	746 872	209 570	12 243 040

Çeşitli kaynaklardan et üretimi (ton)

Tür	Et üretimi, ton	Tür	Et üretim
Sığır	600 000	Tavuk	1.050.000
Manda	3 400	Hindi	50.000
Koyun	200 500	Kanatlı (tavuk, hindi vd)	1.100.000
Keçi	38 221	KIRMIZI ET TOPLAMI	834.649
Toplam		1.934.649	

Türkiye'nin çeşitli ürünler üretimi

Yumurta üretimi	12.7 milyar adet	İpekböceği Yaş Koza	125 ton
Bal üretimi	73 935 ton	Yün	46 751ton
Balmumu üretimi	3 837 ton	Tiftik	237 ton
Toplam su ürünleri	772.323 ton	Kıl	2 536 ton

**1991 yılında 3955 ton olan kıl üretimi 2536 tona,
1379 ton olan tiftik üretimi de 237 tona
inmiştir.**

SONUÇ

- Türkiye'nin tarımsal üretim değeri her geçen yıl artmaktadır.
- bazı hayvansal ürünlerde üretimi gerilemektedir
- Gerileme özellikle sayısal azalmayla birlikte seyretmektedir

Türkiye'nin nüfusu yılda yaklaşık %1.3 artmaktadır
Ülke daha fazla tarımsal üretim yapmak durumundadır.

SONUÇ_2

Türkiye'nin tarım alanının büyüklüğü, iklim çeşitliliği, nüfus yaş yapısı vb. hususlar bakımından avantajları vardır.

Pek çok ürünün bugünkünden daha fazla miktarda üretimi mümkündür

Tarımda bilgi ve teknoloji kullanımı hızlanmıştır

SONUÇ_3

Sürekliği olan üretim politikaları,
güçlendirilmiş üretici örgütleri,
üretimi dünya pazarlarına çıkarma becerisinin
geliştirilmesi

*potansiyelin etkin biçimde kullanılmasına
imkan verecektir.*

**Türkiye pek çok tarımsal ürün
bakımından dünyanın önemli
ihracatçılarından biri olabilecektir.**

Sonsöz

Gıda;

hayatın ana kaynağı,

gıda üretim seviyesi;

*hayat standardının önemli
ölçüsüdür*